

Syväsukellus mieleen ja ruumiiseen

► Vantaan taidemuseoksi korotettu Myyrmäkitalon näyttelytila esittelee taidetta teemasta vesi

► Veden varaan on heittäydety Vantaan taidemuseon historian ensimmäisessä näyttelyssä, johon amerikkalainen Janet Biggs, meksikolainen Marianna Dellekamp sekä suomalaiset Harri Larjosto ja Jorma Puranen ovat tuoneet vesiteemaan liittyvää valokuva- ja videotaidetta.

Kukin on lähestynyt aihetta omasta lähtökohdastaan, vesi virtaa ja lainehtii seinillä monessa muodossa. Kokonaisuus on kuitenkin jännittävällä tavalla yhtenäinen alkaen valosuunnittelija Petteri Piettisen luomasta sähköisestä aallokosta näyttelytilan ensimmäisellä seinällä.

Vesi on kaikelle elämälle välttämätön neste, joka tarjoaa taiteilijalle monenlaisia symbolisia lähestymistapoja. Onhan ihminen itsekin suureksi osaksi vettä. Veden sisään sukeltaessaan ihminen siirtyy uuteen elementtiin, jossa maailma on toinen. Se on kuin sukellus alitajuntaan tai paluu kohtuun.

Psykologiaa käyttää Janet Biggs suurissa videoinstallaatioissaan, jotka käsittelevät naisen identiteettiä ja sen muuntuvaisuutta, seksuaalisuuden heräämistä ja tukahduttamista, valtaa ja ikääntymistä.

Harri Larjoston kuva sarjasta Aqua, 2000.

Janet Biggsin videoinstallaatiossa Flight, 1999, taitouimarit sukkeltelevat seinänkokoisilla videokankailla.

KUVAT

Veden varassa, Janet Biggsin, Marianna Dellekampin, Harri Larjoston ja Jorma Purasen teoksia 5. 4. saakka Vantaan taidemuseossa Myyrmäkitalossa, Kiltterinraitti 6. Ti-pe 12-19, la 10-15.

Glacier Approach (Jäätikön lähestyminen) rinnastaa vuosissa kohti jäätikköä etenevän laivan vedenalaisiin kuviin uivista nuorista tytöistä. *Flight* (Lento) asettaa vastakkain veden alla leijuvat taitouimariyhmän seniorinaiset ja miehiä set kuvat avaruuslentäjä John Glennistä ja hevosista.

Biggsin teoksilla on valtava vetovoima, niiden luomaan ti-

laan jää koukkuun. Myyrmäkitalon suuri näyttelytila tarjoaa installaatioille komeat puitteet.

Mytologiasta ammentaa Hari Larjosto *Aino*-videossaan, jossa mies ja nainen kohtaavat veden välityksellä. Mies kävelee tyneen veteen, josta myöhemmin nousee ylös nainen. Vedenalaisessa maailmassa kaikki on mahdollista. **Ismo Laakson** musiikki ja **Marko Uolamon** runo ovat olennainen osa kokonaisuutta.

Larjoston toinen teos *Aqua* täyttää Myyrmäkitalon mustan huoneen hohtavilla valokaappikuvilla. Mies ja nainen kohtaavat jälleen dramaattisesti veden alla, josta löytyvät nyt myös suurkaupungin ja kaato-paikan maisemat.

Larjoston työssä vedellä on ollut tärkeä osa pitkään, mytologian ohella ekologisesta näkökulmasta.

Arktisten löytöretkien ja kolonialismin historia kietoutuvat kiehtovaksi kokonaisuudeksi Jorma Purasen valokuvasarjassa *White-out*. Sen avainhenkilönä on sata vuotta sitten pohjoisnapaa etsineen löytöretkijä Robert Pearyn afroamerikkalainen apulainen Matthew Henson.

Puranen rinnastaa Grönlannin itärannikolla kuvatut merimaiset ja Kööpenhaminan arktisessa instituutissa kuvatut vanhat öljymaalaukset tanskalaisen naparetkeltä. Näin hän yhdistää kaksi viime vuosina mieltään hallinnutta aihetta:

pohjoisen maiseman ja museoiden vanhat taulut.

Purasen suorissa valokuviissa on aina mukana käsitteellisiä tasoja tieteen ja muistamisen historiasta.

Biologia on lähtökohtana Marianna Dellenkampin valokuvasarjassa *Flowing liquids* (Virtaavia nesteitä), jossa hän tarkastelee merta sisällämme: ihmisen ruumiinnesteitä.

Veri, sylki, hiki, virtsa, siemenneste, mahaneste jne esitetyt formalistisen tiukkoina neliömäisinä valokuvina, jotka muistuttavat abstrakteja maalauksia. Dellenkamp korostaa, että kyseessä ovat nimenomaan terveen kehon tuottamat nesteet, kuvasarjassa on kyse elämästä, ei kuolemas-

ta. Pienen pisaran laajeneminen suureksi komeaksi värikuvaksi rinnastuu myös tapaan, jolla ihmiskeho esitetään mainonnassa ja mediassa.

Myyrmäkitalon näyttelytila on jo pitkään toiminut Vantaan kaupungin taidenäyttelypaikkana. Vuoden alusta se on ansaitusti saanut nimekseen Vantaan taidemuseo, mikä selkiyttää paikan luonnetta ja kirkastaa sen henkeä. Sisältö on ollut taattua laatua aikaisemminkin.

Anu Uimonen

► Näyttelyssä on paljon oheisohjelmaa: työpajoja, sukelluspäiviä, yleisöluentoja, taiteilijapaamisia ja satuhetkiä. Tarkemmin www.vantaa.fi/kaupungin-museo/kuvataide